

Monumentnummer*: 516501

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 maart 2001
Kadaster deel/nr 82700/53

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Kornwerderzand Súdwest-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Kornwerderzand Afsluitdijk

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Makkum	D			1140
Makkum	D			1143

Omschrijving**

Inleiding

De mitrailleurKAZEMAT V uit 1933 ligt op de havendam tussen de brug en de schutsluizen en heeft een afmeting van 23,5 x 16,8 m. De kazemat is voorzien van een zware borstwering met op drie plaatsen mitrailleurkasten. Tegen de binnenzijde van de damwanden is beton gestort, wat binnendringen van projectielen moest voorkomen; dit omdat, gezien de ligging van de kazemat, het storten van een rabat niet mogelijk was. Het trechtervormige, getrapte schietgat met een vertanding van spoorstaven van de inwendige mitrailleurstelling, is gericht op het terrein voor de brug. Het schietgat was afsluitbaar met een pantserstalen luik, horizontaal verschuifbaar over gelagerde rollers. De borstwering is ter hoogte van het schietgat onderbroken. De toegangstrap bevindt zich aan de zuidzijde. De ingang en de nooduitgang bevinden zich aan de westzijde. De kazemat is voorzien van een groene Duitse camouflageschildering. Het dak is voorzien van mastiek en langs de randen steken stalen stekeinden uit het beton ten behoeve van de camouflagenetten.

INTERIEUR: de kazemat bevat een machinekamer, een onderofficieren-vertrek en een manschappenvertrek. Aan de westzijde waren in de borstwering twee toiletten aangebracht. De kazemat maakt tegenwoordig onderdeel uit van het Kazemattenmuseum Kornwerderzand. Aan de noordzijde is een betonnen trap met leuning aangebracht voor museumbezoekers.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Kazemat V uit de Stelling van Kornwerderzand is van algemeen cultuurhistorisch, krijgshistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als bijzondere uitdrukking van een technische en typologische ontwikkeling;
- vanwege de betekenis van het object als essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch, krijgshistorisch en architectuurhistorisch van algemeen belang is;
- voor de structurele gaafheid van het gebied;
- vanwege de gaafheid van het object.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Kazemat (B)

Functie

Kazemat (B10)

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument